

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, 28-04-2020

KOI.142.143.2020

**Pani
Aleksandra Wentkowska
Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Spraw Obywatelskich
w Katowicach**

Dot. BPK.575.2.2020.MK.

Odpowiadając na pismo nr z 14 kwietnia 2020 r. dotyczące kwestii przeprowadzenia u pensjonariuszy oraz personelu Śląskiego Centrum Rehabilitacji „Ad Finem” w Czernichowie testów na obecność COVID-19, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, przedstawiam następujące informacje.

Niezwłocznie po otrzymaniu przez Wydział Powiadamiania Ratunkowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego informacji o wystąpieniu zakażenia COVID-19 w Śląskim Centrum Rehabilitacji „Ad Finem” w Czernichowie, we współpracy ze Starostą Żywieckim, podjęte zostały działania organizacyjne w celu wysłania wymazobusu do ww. Centrum. Starosta Żywiecki zapewnił obsługę (tj. obsadę kadrową) wymazobusu, która we wtorek 14 kwietnia 2020 r. miała zostać przeszkolona przez Dyrektora Wydziału Powiadamiania Ratunkowego pod kątem pobierania próbek biologicznych do badań genetycznych na obecność koronawirusa. Wojewoda miał zaopatrzyć kadrę wymazobusu w środki ochrony bezpośredniej oraz potrzebny sprzęt do pobierania wymazów. Ambulans wraz z przeszkoloną ekipą medyczną miał rozpocząć pobieranie próbek od kadry i podopiecznych ośrodka w Czernichowie jeszcze tego samego dnia, a więc 14 kwietnia 2020r. Zespół wymazobusu nie dojechał jednak na szkolenie - z informacji przekazanej przez Starostę Żywieckiego wynikało, iż powstał problem z obsadą pielęgniarską, pielęgniarki odmówiły bowiem udziału w tym zadaniu. Po skompletowaniu nowej ekipy miała ona zostać przeszkolona 15 kwietnia 2020 r. W związku z zaistniałą sytuacją, późnym wieczorem, jeszcze w dniu 14 kwietnia 2020 r. Wydział Powiadamiania Ratunkowego, w trybie awaryjnym, zorganizował i w pełni wyposażył wymazobus, który następnego dnia rozpoczął swoje działania w odniesieniu do czernichowskiego ośrodka. Wymazobus ten został zorganizowany dzięki wsparciu Dyrektora Bielskiego Ratownictwa Medycznego (co wymagało również dokonania stosownych uzgodnień). Ponadto, Wydział Powiadamiania Ratunkowego zorganizował jeszcze łącznie 3 dodatkowe wymazobusy, które rozpoczęły wykonywanie zadań w dniu 15 kwietnia 2020r. w godzinach rannych

i dopołudniowych na obszarze powiatu żywieckiego (jeden z pojazdów zorganizowało Starostwo Powiatowe w Żywcu, dwa pozostałe były wymazobusami zorganizowanymi i sfinansowanymi przez Śląski Urząd Wojewódzki).

W tym miejscu należy podkreślić, że to inspekcja sanitarna przygotowuje i zatwierdza szczegółową listę osób podlegających badaniu diagnostycznemu jakim jest wymaz z gardła, przekazywaną następnie do realizacji zespołom medycznym. Czynności wykonywane w tym zakresie przez Wydział Powiadamiania Ratunkowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego mają charakter wyłącznie wspomagający. W niniejszej sprawie, jeszcze w poniedziałek świąteczny tj. 13 kwietnia 2020r., pracownicy Wydziału Powiadamiania Ratunkowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego stawili się w pracy w celu przygotowania sprzętu a w szczególności list osób podlegających „wymazaniu” z podziałem na poszczególne powyżej wskazane zespoły.

Należy zaznaczyć, że pierwsza lista, jaką otrzymał Wydział Powiadamiania Ratunkowego ze strony żywieckiej inspekcji sanitarnej zawierała 279 nazwisk. Podkreślenia wymaga to, iż wykaz był niepełny – w odniesieniu do większości osób brak było informacji o dacie ostatniego kontaktu z osobą zakażoną. Z punktu widzenia zasad wykonywania wymazów brak tej zmiennej jest szalenie istotny – nie pozwala on bowiem ustalić, czy upłynęło już minimum 7 dni od kontaktu z pacjentem z wynikiem dodatnim (tym samym wyniki kolejnych osób mogą być niemiernodajne). W jednym przypadku brakowało jakichkolwiek danych adresowych oraz kontaktowych, umożliwiających dokonanie ustaleń w tym zakresie. Na podstawie tej listy, Wydział Powiadamiania Ratunkowego opracował wykaz uporządkowany pod kątem adresów.

Tak przygotowany oraz uporządkowany wykaz wskazał kolejne błędy - 10 osób figurujących na liście to osoby zamieszkujące poza woj. śląskim (osoby z Małopolski i Dolnego Śląska). Osoby te wyodrębniono na osobnej liście a powyższa informacja przekazana została przez Wydział Powiadamiania Ratunkowego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach w celu powiadomienia właściwych miejscowo inspektorów w innych województwach.

Na pierwszej liście przekazanej przez żywiecki sanepid znajdowali się również mieszkańcy Tychów i Jaworzna (łącznie 3 osoby), czyli osoby podlegające innym powiatowym inspektorom sanitarnym (należy jednak podkreślić, że natychmiast również te 3 osoby skierowane zostały przez Wydział Powiadamiania Ratunkowego do wymazobusów obejmujących swym zasięgiem działania tych gmin).

Brak jednak było informacji, czy Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żywcu przekazała dane do właściwych miejscowo inspektorów w innych województwach i powiatach. Brak było także wiedzy w obszarze nałożonej na poszczególne osoby kwarantanny.

Następnie żywiecki Sanepid przekazał nową listę, z której wynikało że wymazy należy pobrać jedynie od 7 osób.

Kolejna lista zawierała natomiast nazwiska 50 osób, w tym także inne (dodatkowe) osoby niż na pierwotnej liście liczącej wcześniej 279 nazwisk.

Biorąc pod uwagę zaistniałą sytuację, całość przedmiotowej sprawy przedstawiona została na posiedzeniu „sztabu kryzysowego” Wojewody Śląskiego. Na posiedzeniu tym zasugerowano aby w takich okolicznościach badaniom diagnostycznym poddać wszystkie 279 osób (plus osoby dodatkowe). Podkreślić tutaj należy niezwykle istotny

fakt, że działalność wymazobusu rozpoczyna się dopiero w momencie, gdy Wydział Powiadamiania Ratunkowego otrzyma odpowiednio przygotowaną listę osób wykonaną przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego i zatwierdzoną przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach.

W związku z powyższym, w konsekwencji otrzymania kilku różnych list, po przekazaniu informacji o 10 osobach zamieszkujących poza naszym województwem, do realizacji przekazano łącznie 6 list:

- ✓ jedną listę otrzymał zespół Ratownictwa Medycznego w Bielsku-Białej, którego zadaniem było wykonanie „wymazów” wszystkich osób znajdujących się w ośrodku – w trakcie realizacji wymazów okazało się iż w ośrodku przebywa znacznie więcej osób niż to wynikało z przekazanych list – z informacji uzyskanej od kierownika zespołu wymazowego wynikało, iż w ośrodku przebywało dodatkowo łącznie 39 osób. Część z nich na liście przekazanej przez żywiecki sanepid miało wskazany inny adres przebywania lub w ogóle na niej nie widnieli;
- ✓ trzy listy otrzymał nowo powstały zespół z Żywca;
- ✓ dwie listy otrzymały dwie załogi zarządzane z poziomu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zespół żywiecki oraz dwa zespoły Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wymazywały wszystkie pozostałe osoby w miejscach ich zamieszkania, na terenie całego powiatu żywieckiego, rozpoczynając w dniu 15 kwietnia 2020r.

Należy w tym miejscu stanowczo podkreślić, iż dokonując analizy list Wydział Powiadamiania Ratunkowego wykonał pracę, której realizacja leży w gestii właściwego miejscowo inspektora sanitarnego.

Chciałbym także zaznaczyć, iż wpływ na przeprowadzenie badań (pobranie wymazu gardłowego) u pojedynczego pacjenta ma wiele zmiennych i współczynników. Zespoły wymazowe każdego dnia pokonują łącznie setki kilometrów, przemieszczając się z punktu „A” do punktu „B”, itd. oddalonych od siebie o kilkanaście, a nierzadko nawet kilkadziesiąt kilometrów. To powoduje, że nie jest możliwe dokładne określenie czasu przejazdu do docelowego miejsca (prędkość jazdy, pogoda oraz ruch panujący na drodze). Ponadto, po każdym badaniu pielęgniarka, która je wykonywała, musi w ostrożny i bezpieczny dla niej sposób zdjąć z siebie kilka warstw odzieży ochronnej i środków ochrony osobistej (maseczki, gogle i przyłbice), które po jednokrotnym użyciu muszą zostać poddane utylizacji lub dezynfekcji. Jednocześnie, koniecznym jest poddanie się przez pozostałych członków zespołu odpowiedniej dezynfekcji. Cały proces poboru wymazu od pacjenta jest zatem wieloelementowy i wieloetapowy. Zachowanie odpowiednich procedur bezpieczeństwa jest nieodzowne i konieczne. Niezbędne jest również tzw. „wentylowanie organizmu” zespołów wykonujących to zadanie, gdyż wykonując je w hermetycznych kombinezonach narażają organizm na przegrzanie. Istotne jest też więc zaplanowanie odpowiednich przerw pozwalających na regenerację organizmu. Wszystkie te działania są niezwykle czasochłonne.

Jednocześnie informuję, że 17 kwietnia 2020 r. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Żywcu zgłosiło zapotrzebowanie na 17 łóżek polowych i koców na potrzeby

ośrodka w Czernichowie. Dyżurny Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego uzyskał niezbędne zgody i udzielił informacji o możliwości odebrania ww. sprzętu z Wojewódzkiego Magazynu Sprzętu Obrony Cywilnej, Sprzętu Przeciwpowodziowego i Rezerw w Tychach. Ostatecznie odebranych zostało 14 łóżek i 28 koców.

Wyrażam nadzieję, że przekazane w niniejszym piśmie wyjaśnienia okażą się wyczerpujące problematykę poruszoną w piśmie z 14 kwietnia 2020 r.